

Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se
Kopia: ju.12@regeringskansliet.se
Ju2026/00665

Betänkandet Återkallelse av svenskt medborgarskap (SOU 2026:21)

Förvaltningsrätten i Stockholm får, i egenskap av migrationsdomstol och utifrån de aspekter som domstolen i övrigt har att beakta, härmed lämna följande synpunkter.

Återkallelse av medborgarskap

Återkallelse på grund av oriktiga uppgifter

Domstolen har ingen erinran mot denna del av förslaget, utom att vi föreslår ett förtydligande av barnperspektivet, se nedan.

Återkallelse av medborgarskap på grund av brott

När det gäller förslaget som möjliggör återkallelse av medborgarskap på grund av brott förordar domstolen det alternativ som innebär att det svenska medborgarskapet får återkallas för den som har dömts för brott som allvarligt hotar Sveriges säkerhet.

När det gäller det alternativa förslaget, återkallelse vid brott som allvarligt skadar Sveriges vitala intressen, kan domstolen inte ställa sig bakom det. Det alternativet skulle såvitt domstolen kan bedöma innebära en allt för ingripande ordning. Domstolen förutspår även att förslaget skulle vara mycket svårt att tillämpa. Detta bl.a. eftersom den tillämpande myndigheten, Migrationsverket, i hög utsträckning skulle vara beroende av att det av brottmålsdomen tydligt framgår omständigheter av betydelse för om en viss typ av brottslighet är av sådan systemhotande karaktär att den allvarligt skadar Sveriges vitala intressen, t.ex. en individs roll inom ett kriminellt nätverk.

För det fall det alternativa förslaget ändå genomförs anser domstolen att det ytterligare bör övervägas om återkallelse av medborgarskap på grund av brott i stället borde hanteras av åklagare och allmän domstol inom ramen för brottmålet.

Beviskravet vid återkallelse av medborgarskap

Utredningen anger i avsnitt 12.3.1 att det bör krävas att Migrationsverket har gjort sannolikt att förutsättningarna för återkallelse är uppfyllda. Domstolen anser att *sannolikt* är ett för lågt beviskrav sett till de konsekvenser en

återkallelse av medborgarskapet kan förväntas få för den enskilde (se t.ex. prop. 2009/10:31 s. 114 f). Domstolen anser således att ett högre beviskrav än sannolikt erfordras för att säkerställa att enskilda inte fräntas sitt medborgarskap på felaktiga grunder, vilket får anses vara av avgörande betydelse för enskildas rättssäkerhet.

En separat bestämmelse om barnets bästa

Domstolen anser att det är viktigt att ha en bestämmelse om att hänsyn ska tas till barnets bästa. Det ska rimligen gälla i samtliga situationer där ett medborgarskap föreslås kunna återkallas. Domstolen förordar därför en generell bestämmelse med den innebörden i stället för som föreslagits i både 14 b och 14 c §§. Enligt migrationsdomstolens uppfattning behöver barnets bästa beaktas både när det är fråga om att återkalla barnets eget medborgarskap och när det är fråga om att återkalla föräldrars eller vårdnadshavares medborgarskap. Domstolen anser således att en (1) bestämmelse om att barnets bästa ska beaktas vid samtliga fall av återkallelse av svenskt medborgarskap tas in i en separat bestämmelse.

Övrigt om lagtexten i 14 a-c §§ medborgarskapslagen

Domstolen anser att skrivningen i andra stycket i förslaget i 14 a § medborgarskapslagen, som återkommer i tredje respektive fjärde stycket i de alternativa förslagen i 14 b § samma lag, lämpligen kan införas i en (1) separat bestämmelse.

Konsekvenserna för migrationsdomstolarna

Domstolen konstaterar att de föreslagna förändringarna, oavsett vilket av förslagen i 14 b § medborgarskapslagen som genomförs, kommer att leda till en ökad måltillströmning och ta fler resurser i anspråk hos migrationsdomstolarna. Dessa förändringar behöver även ses i ljuset av övriga pågående förändringar på migrationsområdet. Med beaktande av de ökade kostnader som de föreslagna förändringarna förväntas medföra anser domstolen att anslaget till migrationsdomstolarna behöver höjas.

Domstolen noterar avslutningsvis att beräkningen av kostnaderna för offentliga biträden för processen hos migrationsdomstolarna inte verkar stämma.

Detta yttrande har beslutats av chefsrådmannen Cecilia Mauritzon efter föredragning av förvaltningsrättsfiskalen Carl-Ludvig Nordquist.

Cecilia Mauritzon

Carl-Ludvig Nordquist